

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

Ukupni broj bodova:

	60
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

30. siječnja 2020.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Na dvoru kralja Alkinoja, prije no što počne pričati o svojim doživljajima, Odisej se otkriva svojim domaćinima te predstavlja svoju domovinu.

Νῦν δὲ πρῶτον τὸ ὄνομα μυθέομαι¹, ὄφρα² καὶ ὑμεῖς εἴδητε². Απόπροθι ναίω, ἀλλὰ ὑμῖν ξεῖνός³ ποτε εἶναι δύναμαι⁴. Οδυσσεὺς⁵ Λαερτιάδης⁶ εἰμί. Δόλοις τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μέλω⁷, τὸ δὲ κλέος μου οὐρανὸν ἵκει⁸. Ναιετάω⁹ δ' Ἰθάκην¹⁰ εὐδείελον¹¹. ἐν δ' αὐτῇ¹² ὄρος Νήριτον¹³ εἰνοσίφυλλον¹⁴ καὶ ἀριπρεπές ἐστιν. ἀμφὶ¹⁵ δὲ νῆσοι πολλαὶ ναιετάουσι¹⁶ μάλα σχεδὸν ἀλλήλαις¹⁷, Δουλίχιόν¹⁸ τε Σάμη¹⁹ τε καὶ Ὑλήεσσα²⁰ Ζάκυνθος²¹. Αὐτὴ²² δὲ Ἰθάκη χθαμαλή, πανυπερτάτη²³ ἐν τῇ ἀλλὶ κεῖται²⁴ πρὸς ζόφον, ἄλλαι δὲ νῆσοι ἀνευθε εἰσὶν, πρὸς τὴν ἡῶ²⁵ καὶ τὸν ἥλιον. Ἰθάκη τραχεῖα²⁶ ἐστίν, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος²⁷.

KOMENTAR:

¹ μυθέομαι – govoriti, reći

² ὄφρα ... εἴδητε = da znate

³ ξεῖνος, ου, ὁ – domaćin

⁴ δύναμαι – moći

⁵ Οδυσσεύς, έως, ὁ – Odisej

⁶ Λαερτιάδης, ου, ὁ – Laertov sin

⁷ μέλω – biti poznat komu (+ dat.) po čemu (+ dat.)

⁸ ἵκω + ak. – dizati se do čega

⁹ ναιετάω + ak. – stanovati, živjeti gdje

¹⁰ Ἰθάκη, ης, ἡ – Itaka, otok u Jonskome moru

¹¹ εὐδείελος, 2 – dobro vidljiv (s mora)

¹² αὐτός, ἡ, ὁ – on

¹³ Νήριτον, ου, τό – Nerit, gora na Itaci

¹⁴ εἰνοσίφυλλος, 2 – s krošnjama koje titraju

¹⁵ ἀμφὶ – okolo, naokolo, s obje strane

¹⁶ ναιετάω – nalaziti se

¹⁷ ἀλλήλαις = jedni drugima

¹⁸ Δουλίχιον, ου, τό – Dulihij, otok u Jonskome moru

¹⁹ Σάμη, ης, ἡ – Sama, otok u Jonskome moru

²⁰ Ὑλήεις, εσσα, εν – šumovit

²¹ Ζάκυνθος, ου, ἡ – Zakint, otok u Jonskome moru

²² αὐτός, ἡ, ὁ – sam

²³ πανυπερτάτος, 3 – najdalji

²⁴ κεῖμαι – ležati

²⁵ (πρὸς τὴν) ἡῶ – (prema) istoku

²⁶ τραχύς, εἶα, ύ

²⁷ κουροτρόφος, ου, ἡ – hraniteljica junaka

maks. 30

This image shows a full page of white paper with ten horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and extend across the entire width of the page. There is no text or other markings on the paper.

II. GRAMATIKA

1. Podcrtanim riječima u tekstu odredi službu u rečenici.

- a) νῦν _____
 b) ὄνομα _____
 c) μυθέομαι _____
 d) ὑμεῖς _____
 e) ἀνθρώποις _____

	maks. 5
--	---------

2. Promijeni broj zadanim oblicima iz teksta.

ξεῖνος	
πᾶσιν	
ἀνθρώποις	
ὄρος	
πολλαί	

	maks. 5
--	---------

3. Odredi glagolske oblike – lice, broj, način, vrijeme i stanje (npr. 1.l. jd. ind. prez. akt.); ili kod participa – padež, broj, particip, vrijeme i stanje (npr. N. jd. ptcp. prez. akt.).

ναίω	
εἶναι	
ἐστίν	
κεῖται	
εἰσίν	

	maks. 5
--	---------

	maks. 15
--	----------

III. CIVILIZACIJA

1. Dopuni rečenice.

Odisejev sin _____ na savjet božice _____ priprema brod te kreće na put kralju _____ u _____ i kralju _____ u _____ ne bi li saznao novosti o svome ocu koji već _____ godina izbiva od doma.

	maks. 7
--	---------

2. Zaokruži točan odgovor:

I. Na otoku Sheriji stanovao je narod

- a) Feačana
- b) Mirmidonaca
- c) Amazonki

II. Alkinojeva kći zove se

- a) Penelopa
- b) Briseida
- c) Nausikaja

III. Prije no što se predstavio Alkinoju, Odisej je slušao pjevača

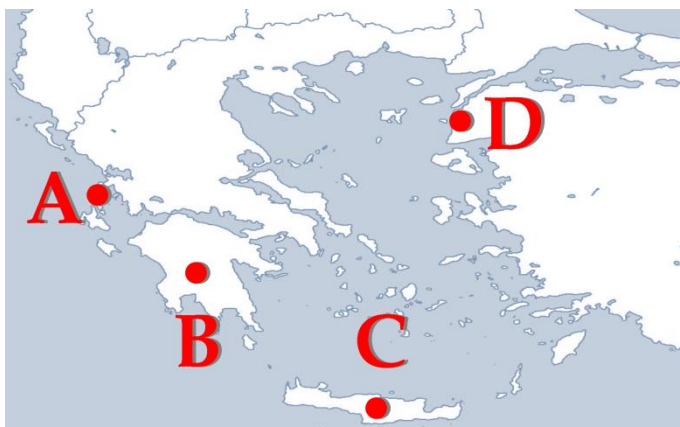
- a) Homera
- b) Demodoka
- c) Femija

IV. Odiseja je na otok Sheriju bacila oluja koju je poslao bog

- a) Posejdon
- b) Zeus
- c) Apolon

	maks. 4
--	---------

3. Označi Kretu, Itaku, Peloponez i Troju.

A	
B	
C	
D	

	maks. 4
--	---------

	maks. 15
--	-----------------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD**

Nῦν δὲ πρῶτον	Sada prvo	1
τὸ ὄνομα μυθέομαι,	govorim ime,	1
ὅφρα καὶ ὑμεῖς εἴδητε.	da i vi znate.	1
Ἀπόπροθι ναίω,	Daleko živim,	1
ἀλλὰ ὑμῖν ξεινός	ali vam domaćin	1
ποτε εἶναι δύναμαι.	mogu jednoga dana (jednom) biti.	1
Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης εἰμί.	Odisej Laertov sin sam.	1
Δόλοις ... μέλω,	Po lukavštinama poznat sam	1
τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις	svim ljudima,	1
τὸ δὲ κλέος μου	a moja slava	1
οὐρανὸν ἵκει.	diže se do neba.	1
Ναιετάω δ'	Živim	1
Ἰθάκην ἐυδείελον·	na Itaci dobro vidljivoj (s mora);	1
ἐν δ' αὐτῇ ... ἐστίν·	Na njoj je	1
ὄρος Νήριτον	gora Nerit,	1
εἰνοσίφυλλον καὶ ἀριρεπές	s krošnjama koje titraju i krasna;	1
ἀμφὶ δὲ νῆσοι πολλαὶ	Okolo mnogi otoci	1
ναιετάουσι,	se nalaze	1
μάλα σχεδὸν ἀλλήλαις,	jako blizu jedni drugima,	1
Δουλίχιόν τε Σάμη τε	i Dulihij i Sama	1
καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.	i šumoviti Zakint.	1
Αὐτὴ δὲ Ἰθάκη χθαμαλή,	Sama Itaka niska,	1
πανυπερτάτη ἐν τῇ ἀλὶ	najudaljenija u moru	1
κεῖται	leži	1
πρὸς ζόφον,	prema zapadu,	1
ἄλλαι δὲ νῆσοι	a ostali otoci	1
ἀνευθε εἰσίν,	su daleko,	1
πρὸς τὴν ἠῶ καὶ τὸν ἥλιον.	prema istoku i (prema) suncu.	1
Ἰθάκη τραχεῖά ἐστιν,	Itaka je tvrda (kršna),	1
ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.	ali (je) dobra hraniteljica junaka.	1

Prijevod: 30

II. GRAMATIKA

1. a) priložna oznaka (vremena), b) dir. objekt, c) predikat, d) subjekt, e) indir. objekt 5
2. ξεινοί, παντί, ἀνθρώπω, ὄρη, πολλή 5
3. 1. l. jd. ind. prez. akt., inf. (prez.), 3. l. jd. ind. prez., 3. l. jd. ind. prez. (medpas.), 3. l. mn. ind. prez. 5

Gramatika: 15

III. CIVILIZACIJA

1. Telemah, Atena, Nestor/Menelaj, Pil/Spartu, Menelaj/Nestor; Spartu/Pil, 20 7
2. I. a, II. c, III. b, IV. a 4
3. A Itaka, B Peloponez, C Kreta, D Troja 4

Civilizacija: 15

Ukupno: 60